

- 1 *The Future of the New* (artikkelsamling, 2018, Valiz, red. Thijs Lijster)
- 2 *Southland Tales* (film, 2006, regi Richard Kelly)
- 3 *Futuristic Ain't Shit to Me* (rap-låt, 2000; Gonzalez)
- 4 *Ferdydurke* (roman, 1937, Witold Gombrowicz)
- 5 *I Am Jazz* (TV-serie, 2015–)

Fem favoritter: Geir Haraldseth

Kjetil Røed: Det slo meg at dine favoritter er kuraterte. At de skisserer et rom, før vi kommer dit. Valgene er, om jeg har forstått deg riktig, motivert av et ønske om å forme samtalen som skal springe ut fra dem. Som begynner nå. Og det handler vel mye om fremtiden, eller spekulasjoner om fremtiden?

Geir Haraldseth: Jeg er veldig opptatt av hvordan vi tenker og snakker om fremtiden. Om vi begynner med *Southland Tales*, er det som fascinerer meg ved den filmen mangfoldet. Den bruker utrolig forskjellige skuespillere og blander mange sjangere. Den mikser sammen komikere, tenåringsidoler og action-skuespillere. Jeg liker den ikke fordi den er et dramatisk mesterverk, men fordi den er så pussig og fordi sjangerforventninger ikke innfris. Det er en syntetisering av forestillingen om en fremtid, en samling av noe som spriker i forskjellige retninger, snarere enn en analyse hvor man kommer frem til et ståsted.

KR: Det som slo meg ved filmen, men også ved noen av dine andre valg, er det fragmenterte. Er det noe som fascinerer deg, en slags mangel på helhet? Er det en lengsel etter sammenheng her?

GH: Helheten er vel der, men klarheten eller tydeligheten er fraværende. Boka *The Future of the New* (Valiz, 2018) er jo en slags kavalkade av tanker om fremtiden. Den er et godt utgangspunkt for å tilnærme seg ulike måter å tenke fremtiden, og hvordan det henger sammen med hva vi gjør nå. Denne boka er teorien, mens de andre favorittene er eksempler. En av tingene denne boka handler om er at fremtiden er skapt, siden vi allerede har investert så mye i forestillingen om fremtiden.

KR: Korresponderer det med den ganske crazy rap-aktige låta *Futuristic Ain't Shit to Me*?

GH: I mitt hode er sangen en parallell til Krista Now sin dialog fra *Southland Tales*. Krista Now er en figur i spillefilmen spilt av *Buffy*, eller Sarah Michelle Gellar, som skuespilleren heter. Now er pornoskuespiller, men også sin tids filosof og profet: «Scientists are saying the future is going to be far more futuristic than they originally predicted», sier hun et sted i filmen. Gonzales, på sin side, rapper: «Being futuristic these days means being futuristic on your own terms / Being futuristic means loving worms / Saving your sperm / Wearing your pubes in a perm / You're not a wiz kid, you're just futuristic / You're just like everyone else: you lie to yourself / Futuristic ain't shit to me, it ain't shit to me, it ain't shit to me».

KR: Kraftig kost?

GH: En hel masse tøv på mange måter, men jeg får noen ganger veldig mye ut av tøv. Suhail Maliks tekst *Contra-Contemporary* i boka *The Future of the New* tangerer noe av det Gonzales rapper om, nemlig hvordan fremtiden og futuritet skapes, og hva som er forståelig og beskrivbart. Malik sin tekst er etter noen lesninger like mye tøv som Gonzales sin rap, og jeg får mer ut av å syntetisere de to enn å ha dem hver for seg. Gonzales har også vært veldig populær med sine analyser av popsanger av blant andre Taylor Swift og Drake, og knytter dem til klassiske tradisjoner, en slags syntese og analyse hånd i hånd.

KR: Men det alle fremtidsforestillinger har til felles – uansett om det er proletariatets diktatur eller singulariteten, eller hva som helst – så er det vel at det er en ide som manifesterer seg i samtiden og som former vår begrep om en fremtid? Dine favoritter, er det noen ide som lusker under overflaten der?

GH: Det er vel å bli mer klar over hva som former fremtiden vår, eller som Donna Haraway skriver, at vi trenger andre historier og må velge hvilke historier vi skriver, med omhu. Det gjelder både boka, sangen og filmen; jeg liker mangfoldet, at det finnes, det er et potensial der for å fortelle andre historier enn det filosofien, kunsthistorien eller kapitalismen forteller fra før.

KR: Hvor kommer romanen *Ferdydurke* inn i bildet her? Sier den noe om fremtiden?

GH: Den er den todelte historien der jeg er interessert i. Den ene delen handler om en forfatter som har utgitt en fin bok, men som sliter fælt med andre boka. Han ender opp tilbake på skolebenken og må begynne forfra. Den andre historien handler om to professorer som krangler om hvilken metode som er best, analyse eller syntese. Det er en interessant blanding som fenget meg.

KR: Er det snakk om å tre inn i et forestillingsrom, hvor man på den ene siden kan begynne på nytt og på den andre, at det finnes et standardisert mønster hvor det å begynne fra scratch ikke er tilgjengelig? Handler det om kunstens kraft versus kunnskap, eller kanskje måter å leve etter en formel mot den forløsende effekten som dormer i kunsten?

GH: Nei, det handler om at Gombrowicz skaper sine egne regler i boka, til og med sitt eget språk, for å skrive den. Potensialet du snakker om, er ikke bare tilstede i kunsten, men overalt, i TV-serier, filmer, romaner, en pop-låt eller kunstutstillinger, men det forblir jo som regel bare med potensialet. Vi lider alle sammen under konvensjoner som gjør det vanskelig å forløse det potensialet, som igjen er forbundet med den fremtiden vi snakker om. I *Trans-Atlantyk* (1953), en annen bok av Gombrowicz, forteller han om sitt møte med fiffen av polske emigranter i Argentina. Problemet er bare at han – hovedpersonen i boka – ikke sier noe nytt, og dermed ikke kan hevde seg. Dette fører til at han er sterkt til stede fysisk ved å sirkulere rundt i rommet, som har en helt annen kraft.

Over:
– Jeg har pløyd meg gjennom *The Future of the New. Artistic Innovation in Times of Social Acceleration* (Valiz mfl., 2018). Gjengitt med tillatelse fra Valiz.

Under:
– *Southland Tales* (2006), oppfølgeren til *Donnie Darko*, mikser alle sjangre og har Sarah Michelle Gellar (fra *Buffy*) i en av hovedrollene. Hun spiller en pornostjerne med sitt eget talk show og energidrikk, som skriver et filmanus om framtiden. Hun sier blant annet: «Scientists are saying the future is going to be far more futuristic than they originally predicted.» Stillbilde gjengitt med tillatelse fra Universal Studios.

– *I Am Jazz* (2015–) er en pågående reality-serie som fotfølger Jazz Jennings, en ung transjente, her fra 2016. Gjengitt med tillatelse fra Discovery Communications.

KR: Som jo uroer de andre i selskapet, fordi kverningen i rommet ikke hører hjemme der? I TV-serien *I Am Jazz* du har som en annen favoritt, er det jo snakk om en alternativ måte å ytre seg på, basert på fysisk nærvær som påvirker andre. en kraft som utfordrer det etablerte, eller i hvert fall i en eller annen forstand setter det imaginære mot den bestående orden.

GH: Det handler om hvordan en transseksuell tenåring, Jazz Jennings, setter sine egne premisser for sin kropp og former sin fremtid. Hun utfordrer ideen om hvordan noe skal være, på et individuelt nivå.

KR: Kanskje man kunne si at kjønnsoperasjonen i *I Am Jazz*, hvor man skal få plantet et imaginært kjønn inn i den konkrete kroppen, tross alt korresponderer med andre, langt mer omfattende ideer. La oss si Marx sin idé om hvordan klassekamp skal ende i en eller annen form for rettferdighet. Begge deler handler jo om å forandre den fysiske virkeligheten nå, og dermed fremtiden, med utgangspunkt i en forestilling om hvordan ting burde være. Er det noe som kan forandres for fort?

GH: Hastighet er noe som omtales i *The Future of the New* og noe som jeg ikke er så opptatt av her. I *Ferdydurke* så er det syntesisisten som vinner over analytikeren, men i vårt samfunn er det jo sånn at det gjerne er analytikeren, slik jeg forstår ham, som vinner. Det handler om å formidle ting tydelig, komme med en bra pitch, redusere ideen om kjønn til et organ eller komme med et godt poeng. Tydelig kommunikasjon! Da er folk med. Mens det i min bok er et sammensatt mangfold som er det mest interessante. Om vi krever tydelighet og klarhet mister vi det mangfoldet, eller en form for utyelighet som er mer fruktbar. Det kan du se på forskningen og kunstprosjektene som finansieres. Du vil vel ikke legge penger i noe uklart og sammensatt?

KR: Som jo uroer de andre i selskapet, fordi kverningen i rommet ikke hører hjemme der? I TV-serien *I am Jazz* du har som en annen favoritt, er det jo også snakk om en slags fysisk kraft som utfordrer det etablerte, eller i hvert fall i en eller annen forstand setter det imaginære mot den bestående orden.

GH: Det handler om hvordan en tenåring setter sine egne premisser for sin kropp og former sin fremtid. Hun utfordrer ideen om hvordan noe skal være, på et individuelt nivå.

KR: Kanskje man kunne si at kjønnsoperasjonen i *I am Jazz*, hvor man skal få plantet et imaginært kjønn inn i den konkrete kroppen, tross alt korresponderer med andre, langt mer omfattende ideer. La oss si Marx sin ide om hvordan klassekamp skal ende i en eller annen form for rettferdighet. Begge deler handler jo om å forandre den fysiske virkeligheten nå, og dermed fremtiden, med utgangspunkt i en forestilling om hvordan ting burde være. Er det noe som kan forandres for fort?

GH: Hastighet er noe som omtales i *The Future of the New* og noe som jeg ikke er så opptatt av her. I *Ferdydurke* så er det syntesisten som vinner over analytikerens, men i vårt samfunn er det jo sånn at det gjerne er analytikerens, slik jeg forstår ham, som vinner. Det handler om å formidle ting tydelig, komme med en bra pitch, redusere ideen om kjønn til et organ eller komme med et godt poeng. Tydelig kommunikasjon! Da er folk med. Mens det i min bok er et sammensatt mangfold som er det mest interessante. Om vi krever tydelighet og klarhet mister vi det mangfoldet, eller en form for utydelighet som er mer fruktbar. Det kan du se på forskningen og kunstprosjektene som finansieres. Du vil vel ikke legge penger i noe uklart og sammensatt?

- Geir Haraldseth (f. 1977) er kurator ved Nasjonalmuseet, hvor han jobber med åpningsutstillingen for det nye Nasjonalmuseet i 2020.
- Han er også medredaktør for motemagasinet *Walle* sammen med Elise By Olsen.
- Haraldseth var daglig leder på Rogaland Kunstsenter fra 2012–2018 og gjennomførte utstillinger med blant andre HAIKw/, Institutt for Farge, Sandra Vaka Olsen og Yngve Holen.
- Han har en bachelorgrad i Fine Arts fra Central Saint Martins i London og en master i Curatorial Studies fra Bard College.

Geir Haraldseth med fjespynt og katt.
Foto: Privat.